

۔ بازفہم توسعہ در عصر اطلاعات

مانوئل کاستلز و پکا ہیمانن

www.ketab.ir

مترجم

مجتبیٰ قلی پور

سمیہ ملک مکان

- عنوان و نام پدیدآور : بازفهم توسعه در عصر اطلاعات / [ویراستار] مانوئل کاستلز، پکا هیمانن ؛ مترجم مجتبی قلی‌پور، سمیه ملک‌مکان ؛ ویراستار ناصر مرادی‌زاده.
- مشخصات نشر : تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، انتشارات، ۱۴۰۰.
- مشخصات ظاهری : ۳۹۴ ص.: مصور، جدول، نمودار.
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۲-۳۷۹-۰
- وضعیت فهرست نویسی : فیفا
- یادداشت : عنوان اصلی: Reconceptualizing development in the global information age, 2014.
- یادداشت : کتابنامه: ص. [۳۵۹] - ۳۸۳.
- موضوع : تکنولوژی اطلاعات -- جنبه‌های اقتصادی
Information technology -- Economic aspects
تکنولوژی اطلاعات -- جنبه‌های اجتماعی
Information technology -- Social aspects
فرهنگ و جهانی شدن -- نوآوری
Culture and globalization -- Technological innovations
- شناسه افزوده : کاستلز، مانوئل، ۱۹۴۲ - م.، ویراستار
Castells, Manuel : شناسه افزوده
هیمانن، پکا : شناسه افزوده
Himanen, Pekka : شناسه افزوده
قلی‌پور، مجتبی، ۱۳۶۶ - م.، مترجم : شناسه افزوده
ملک‌مکان، سمیه، ۱۳۶۶ - م.، مترجم : شناسه افزوده
پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، انتشارات : شناسه افزوده
رده بندی کنگره : HG۷۹۱۵۵
رده بندی دیویی : ۳۰۳.۴۸۳۳
شماره کتابشناسی ملی : ۵۴۵۹۴۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیفا

www.ketab.ir

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
انتشارات، تهران، ۱۴۰۰

ناشر: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
عنوان: بازفهم توسعه در عصر اطلاعات
نویسندگان: مانوئل کاستلز و پکا هیمانن
مترجمان: مجتبی قلی‌پور و سمیه ملک‌مکان
ویراستار: ناصر مرادی‌زاده
طراح جلد: زهرا زاهدی
صفحه‌آرا: حسین آذری
نویت چاپ: اول - پاییز ۱۴۰۰
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
قیمت: ۱۰۲ هزار تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۲-۳۷۹-۰

همه حقوق این اثر برای پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات محفوظ است.
در صورت تخلف، پیگرد قانونی دارد.

نشانی: تهران، پایین‌تر از میدان ولی‌عصر (عج)، خیابان دمشق، شماره ۹، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
صندوق پستی: ۶۲۷۴-۱۴۱۵۵. تلفن: ۸۸۹۰۲۲۱۳. دورنگار: ۸۸۸۹۳۰۷۶ Email: nashr@ricac.ac.ir

فهرست مطالب

۱.....	سخن ناشر
۳.....	دیباچه
۹.....	پیشگفتار مترجمان
۱۱.....	سپاسگزاری
۱۳.....	فهرست نویسندگان
۱۹.....	مقدمه

بخش یکم: چارچوب تحلیلی

۲۵.....	فصل یکم: الگوهای توسعه در عصر اطلاعات جهانی: ساخت یک چارچوب تحلیلی
۲۵.....	خلاصه فصل
۲۶.....	توسعه چیست؟
۲۸.....	توسعه اطلاعاتی
۳۰.....	توسعه انسانی
۳۸.....	هویت فرهنگی و توسعه
۴۰.....	الگوهای توسعه: گونه‌شناسی‌ای فراتر از مطالعات موردی مان
۴۰.....	شدت توسعه اطلاعاتی

بخش دوم: مطالعات موردی

۴۷.....	فصل دوم: الگوی سیلیکون ولی: پویایی اقتصادی، طرد اجتماعی
۴۷.....	خلاصه فصل
۴۸.....	مقدمه
۴۸.....	آماده‌کردن صحنه
۵۲.....	رشد کارآفرینی محور
۵۴.....	نوآوری به مثابه بازآمیزی

۵۷	تکامل فناوری در سیلیکون ولی
۶۰	جهانی شدن بازارهای کار
۶۲	اشتغال راکد و نابرابری فزاینده
۶۵	بعد چه؟
۷۳	فصل سوم: بازسازی الگوی فنلاندی ۲: طراحی یک الگوی توسعه پایدار؟
۷۳	خلاصه فصل
۷۴	مقدمه
۷۵	بازآرزیابی وضعیت الگوی فنلاندی
۷۷	توسعه اطلاعاتی: اقتصاد پایدار
۸۳	گسترش اقتصاد نوآوری بنیان اطلاعاتی؟
۸۷	توسعه انسانی: جامعه نیک‌زیست عصر اطلاعات
۹۲	توسعه تاریخی دولت رفاه ۱/۰
۹۸	کل گرایانه در برابر جزئی
۱۰۰	احیای جامعه رفاهی در عمل
۱۰۳	فرهنگ: فرهنگ خلاقیت
۱۱۱	فصل چهارم: به سوی دولت رفاه ۲/۰؟ بحران و احیای دولت رفاه اروپایی
۱۱۱	خلاصه فصل
۱۱۲	مقدمه: فناوری اطلاعاتی، شبکه‌بندی و دولت رفاه در شرایط بحران مالی
۱۱۴	دولت دیجیتال: از حکومت الکترونیک تا حکمرانی الکترونیک
۱۲۲	چشم‌انداز سلامت الکترونیک: آرمان شهر مشاورانه؟
۱۲۵	بازيادگيري يادگيري: يادگيري الکترونیک در عمل
۱۳۳	ناپسامانی نظام دانشگاهی در عصر دیجیتال
۱۳۵	پایداری الکترونیک
۱۳۶	محدودیت‌های نهادی دگرگونی دولت رفاه
۱۳۸	نتیجه‌گیری: به سوی دولت رفاه ۲/۰
۱۴۱	فصل پنجم: توسعه به مثابه فرهنگ؛ توسعه انسانی و توسعه اطلاعاتی در چین
۱۴۱	خلاصه فصل
۱۴۲	مقدمه
۱۴۲	توسعه‌گرایی چین
۱۴۷	توسعه انسانی
۱۵۳	توسعه اطلاعاتی
۱۵۹	فرهنگ اینترنت چین و فرهنگ توسعه
۱۶۵	فصل ششم: توسعه اطلاعاتی و توسعه انسانی آفریقای جنوبی؛ حقوق در مقابل قابلیت‌ها
۱۶۵	خلاصه فصل
۱۶۶	بازيابی کرامت
۱۷۰	رشد اقتصادی، نابرابری، و توسعه انسانی
۱۷۶	توسعه اطلاعاتی: فناوری اطلاعات و ارتباطات و آموزش عالی
۱۷۶	فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)
۱۷۸	شاخص‌های دسترسی، کاربرد و قابلیت خرید
۱۸۱	قابل خرید بودن

۱۸۳.....	تحلیل برون داده‌های سیاست ICT
۱۸۴.....	آموزش
۱۸۶.....	تولید دانش
۱۸۷.....	مشارکت در آموزش عالی
۱۹۰.....	سیاست و خط‌مشی
۱۹۲.....	توسعه چندپاره
۱۹۳.....	دولت توسعه گرا؟
۱۹۶.....	دلایل این برون داده‌های توسعه‌ای منفی چیست؟
۱۹۸.....	نکات پایانی
۲۰۱.....	فصل هفتم: توسعه، دموکراسی و تغییر اجتماعی در شیلی
۲۰۱.....	خلاصه فصل
۲۰۲.....	مقدمه: توسعه نوین در آمریکای لاتین
۲۰۴.....	ایدئولوژی نئولیبرال و واقعیت رشد اقتصادی در شیلی دوران پینوشه
۲۰۵.....	الگوی توسعه دموکراتیک، فراگیر و لیبرال شیلی
۲۰۹.....	محدودیت‌های توسعه اطلاعاتی در شیلی
۲۱۰.....	محدودیت‌های توسعه انسانی در شیلی
۲۱۶.....	ظهور آگاهی مدنی: جنبش‌های اجتماعی جدید در شیلی قرن بیست و یکم
۲۲۳.....	توسعه شیلی: گذشته، حال و آینده
۲۲۳.....	نتیجه‌گیری: پیامدها برای رابطه بین توسعه، اطلاعات‌گرایی و دموکراسی در آمریکای لاتین
۲۲۷.....	پیوست‌ها
۲۳۱.....	فصل هشتم: صلح‌جویی، توسعه انسانی و توسعه اطلاعاتی؛ الگوی کاستاریکا
۲۳۱.....	خلاصه فصل
۲۳۲.....	مقدمه
۲۳۳.....	پیامدهای الگوی صلح‌جویانه برای سیاست‌های عمومی
۲۳۷.....	ظهور دولت رفاه استوایی
۲۴۴.....	کاستاریکا: دموکراسی کارآمد
۲۴۸.....	دولت توسعه‌گرای کاستاریکایی
۲۵۵.....	الگوی توسعه کاستاریکایی
۲۵۷.....	به‌سوی بحران الگوی توسعه؟
۲۶۴.....	درس‌هایی از الگوی کاستاریکایی توسعه در رویکردی مقایسه‌ای

بخش سوم: بازفهم توسعه

۲۷۱.....	فصل نهم: بازاندیشی توسعه انسانی
۲۷۱.....	خلاصه فصل
۲۷۱.....	پس‌زمینه
۲۷۲.....	چرا کرامت؟
۲۷۷.....	توسعه به‌مثابه توانمندسازی قابلیت‌های کنشگران
۲۸۴.....	کرامت انسان و حقوق بشر
۲۸۵.....	شبکه به‌مثابه فضای عمومی
۲۸۷.....	انتخاب حیاتی: کرامت به‌مثابه آزادی واقعی

• سخن ناشر

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات با هدف رفع نیازهای پژوهشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، نزدیک به دو دهه است که با رویکرد مسئله‌محوری به دنبال شناخت مشکلات حوزه فرهنگ و هنر، شناسایی قابلیت‌ها و ظرفیت‌ها و ارائه راهبردها و راهکارهای مناسب برای حل مشکلات و نیز توسعه قابلیت‌ها در مسیر تعالی فرهنگی کشور است.

این پژوهشگاه، با سه پژوهشکده فرهنگ، پژوهشکده هنر و پژوهشکده ارتباطات در تعامل و همکاری با صاحب‌نظران و اندیشمندان حوزه فرهنگ و هنر، ضمن اجرا و نظارت بر طرح‌های پژوهشی مورد نیاز، اقدام به برگزاری نشست‌ها، همایش‌های علمی، جلسات نقد و گفتگو و نیز جشنواره پژوهش فرهنگی سال می‌نماید.

علاوه بر این، دفتر طرح‌های ملی پژوهشگاه نیز، به‌عنوان متولی انجام مطالعات فرهنگی و اجتماعی در سطح ملی، ضمن اجرای نظرسنجی‌های مورد نیاز، به اجرای پیمایش‌های ملی نظیر پیمایش ارزش‌ها و نگرش‌های ایرانیان؛ مصرف کالاهای فرهنگی؛ سواد رسانه‌ای؛ وضعیت فرهنگی، اجتماعی و اخلاقی جامعه ایران و سنجش سرمایه اجتماعی کشور اقدام می‌نماید.

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، تلاش دارد تا مجموعه دستاوردهای پژوهشی خود را با هدف تحقق عدالت فرهنگی و دسترسی همه پژوهشگران و سیاست‌گذاران فرهنگی کشور، منتشر نماید. از این‌رو انتشارات پژوهشگاه طی مدت فعالیت خود تاکنون، آثار پژوهشی متعدد و متنوعی را در قالب «کتاب»، «گزارش پژوهش»، «گزارش نظرسنجی» و «گزارش

راهبردی» منتشر کرده است. پژوهشگاه همچنین، انتشار فصلنامه علمی پژوهشی «مطالعات فرهنگ ارتباطات» و نیز چاپ آثار برگزیده جشنواره فرهنگی سال را در کارنامه خود دارد. پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، ضمن استقبال، تعامل، همکاری و همفکری با استادان، نخبگان و پژوهشگران حوزه فرهنگ، هنر و رسانه، امیدوار است با انتشار دستاوردهای پژوهشی خود بتواند به «مرجع پژوهش» در حوزه فرهنگ و هنر ایران و نیز پایگاهی برای اندیشمندان و دلسوزان این عرصه تبدیل شود. ضمن آنکه پژوهشگاه اذعان می‌دارد، انتشار این آثار برای آشنایی کارشناسان با جدیدترین دیدگاه‌هاست و به‌منزله تأیید تمام محتوی آن نیست.

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات